

الفبای بورس

(ویراست دوم)

سعید مستشار

انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس
 دفتر: تهران، خیابان حافظ، نرسیده به جمهوری، بنی‌بست ازهري،
 شماره ۱۰، تلفن: ۰۶۰۸۴۰۰۰
 تماشگاه و فروشگاه: تهران، میدان ونک، خیابان ملاصدرا، شماره ۲۵،
 تلفن: ۰۶۴۸۱۹۲، دورنگار: ۸۸۴۸۱۹۶
 تاریخی انتشارات: www.boursepub.ir
 رایانه‌ام: info@boursepub.ir

القای بورس - ویراست دوم

■ مؤلف: سعید مستشار

- ناشر: انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس
- ویراستار: احسان عامري
- طراح جلد: بهنام اسروش
- چاپ اول: ۱۳۹۹
- قیمت: ۵۰۰۰ تومان
- شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۶۸-۴۴-۰
- چاپ و صحافی: مجتمع چاپ و نشر جنگل

همه حقوق محفوظ و متعلق به ناشر است.

سرشناسه: مستشار، سعید، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: القای بورس/سعید مستشار.

وضعیت ویراست: [ویراست ۲]

مشخصات نشر: تهران: شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس، انتشارات بورس، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ص: ۲۹۹ × ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۶۸۴۴-۰

وضعیت فهرستنامه: فیبا

یادداشت: چاپ قبلی: شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس، انتشارات بورس، ۱۳۹۲ (۲۷۳ ص.).

موضوع: ۱. بورس / Stock exchanges ۲. بورس ایران / Iran -- Stock exchanges

Securities -- Iran ۳. اوراق بهادار / Securities ۴. اوراق بهادار ایران / Securities -- Iran

شناسه افزوده: شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس، انتشارات بورس

Company Information Exchange Services. Publication Exchange /

ردیبدنی کنگره: HG۴۵۵۱

ردیبدنی دیوی: ۳۳۲/۵۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۶۲۴۳۲۵۶

فهرست اجمالی

۱	سخن ناشر.....
۳	مقدمه مؤلف.....
۵	مقدمه مؤلف برای ویرایش جدید.....
۷	بخش اول: تاریخچه و نقش بورس در نظام اقتصادی .....
۹	گفتار۱: تاریخچه بورس در جهان.....
۱۳	گفتار۲: تاریخچه بورس در ایران.....
۱۷	گفتار۳: معرفی مفهوم بورس به عنوان یک بازار.....
۲۱	گفتار۴: نقش بورس در نظام اقتصادی کشور.....
۲۷	گفتار۵: مزایای بورس برای سرمایه‌گذاران.....
۳۷	گفتار۶: مزایای بورس برای سرمایه‌پذیران.....
۴۱	بخش دوم: تبیین ریسک و بازده، به عنوان مفاهیم کلیدی در سرمایه‌گذاری .....
۴۳	گفتار۷: آشنایی با مفهوم ریسک و بازده و نقش آن در سرمایه‌گذاری.....
۴۷	گفتار۸: تبیین رابطه ریسک و بازده و اهمیت سنجش ریسک‌پذیری، قبل از ورود به بورس ...
۵۱	گفتار۹: چه افرادی ریسک‌پذیر و چه افرادی ریسک‌گریزند؟.....
۵۵	گفتار۱۰: انواع ریسک.....
۶۱	گفتار۱۱: آشنایی با اهمیت و نقش اطلاعات در سرمایه‌گذاری.....
۶۷	گفتار۱۲: آیا بورس فقط برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای و ریسک‌پذیر مناسب است؟.....

بخش سوم: چگونه در بورس سرمایه‌گذاری کنیم؟ ۷۳
گفتار ۱۳: نخستین گام، دریافت کد سهامداری ۷۵
گفتار ۱۴: مراجعة حضوری به کارگزار و تکمیل فرم درخواست خرید و فروش ۷۹
گفتار ۱۵: خرید و فروش اوراق بهادار، به صورت تلفنی ۸۹
گفتار ۱۶: خرید و فروش اوراق بهادار، به صورت اینترنتی و معاملات برخط ۹۳
گفتار ۱۷: کارمزد معاملات در بورس ۱۰۳
گفتار ۱۸: سازوکار معاملات در بورس ۱۰۷
بخش چهارم: آشنایی با انواع اوراق بهادار قابل داد و ستد در بورس ۱۱۱
گفتار ۱۹: معرفی اوراق مشارکت ۱۱۳
گفتار ۲۰: معرفی اوراق اجاره ۱۲۱
گفتار ۲۱: انواع اوراق اجاره ۱۳۱
گفتار ۲۲: معرفی سهام ۱۳۷
گفتار ۲۳: عوامل سه‌گانه اثرگذار بر قیمت سهام ۱۴۵
گفتار ۲۴: انواع قیمت (ارزش) سهام در بورس ۱۵۷
گفتار ۲۵: اصول کلی خرید و فروش سهام در بورس ۱۶۱
گفتار ۲۶: معرفی گواهی حق تقدم خرید سهام ۱۶۹
گفتار ۲۷: معرفی قراردادهای آتی ۱۷۳
بخش پنجم: برخی اصطلاحات و مفاهیم رایج در بورس ۱۷۷
گفتار ۲۸: برخی مفاهیم و اصطلاحات رایج در بازار سهام ۱۷۹
گفتار ۲۹: معرفی شاخص‌های بورس ۱۹۱
بخش ششم: آشنایی با نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه ۲۰۷
گفتار ۳۰: معرفی صندوق‌های سرمایه‌گذاری ۲۰۹
گفتار ۳۱: انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری ۲۱۵
گفتار ۳۲: معیارهای انتخاب یک صندوق سرمایه‌گذاری مناسب ۲۱۹
گفتار ۳۳: فرآیند سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری ۲۲۵
گفتار ۳۴: معرفی سبدگردانی ۲۳۱
گفتار ۳۵: معرفی مشاور سرمایه‌گذاری ۲۳۷

۲۴۱.....	گفتار ۳۶: معرفی شرکت پردازش اطلاعات مالی.
۲۴۵.....	بخش هفتم: شیوه‌های تجزیه و تحلیل قیمت سهام در بورس.....
۲۴۷.....	گفتار ۳۷: تحلیل بنیادی.....
۲۵۱.....	گفتار ۳۸: تحلیل فنی.....
۲۵۵	بخش هشتم: آشنایی با حقوق سهامداران .....
۲۵۷.....	گفتار ۳۹: حقوق سهامداران .....
۲۶۷	بخش نهم: معرفی پایگاه‌های اینترنتی بازار سرمایه.....
۲۶۹.....	گفتار ۴۰: آشنایی با پایگاه‌های اینترنتی بازار سرمایه.....
۲۸۱	منابع و مأخذ.....

سخن ناشر

«طولانی ترین راهها با نخستین گام‌ها آغاز می‌شوند»؛ گرچه این سخن درست است، اما در تولید محتوای علمی و انتقال دانش، کسی نخستین گام‌ها را به خاطر ندارد و همچنین در این راه، به درستی نمی‌توان از نقطه آغاز سفر سخن گفت و خط سیر و منزلگاه‌های آن را با نشانه‌هایی معین نمایان ساخت. براین اساس، در حال حاضر نکته شایان توجه یافتن راهکارها و کنشگرانی است که با تولید، نشر و انتقال یافته‌ها و تجربیات افراد صاحب‌نظر، نقشی هرچند کوچک، در راستای گسترش و به اشتراک گذاشتن دانش و آگاهی در قالب یک محصول فرهنگی دارند.

با گسترش بازارهای مالی و با توجه به نیاز روزافزون طیف وسیعی از دانشجویان و پژوهشگران رشته‌های مختلف از جمله علم اقتصاد، مدیران، مشاوران سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاران و نیز علاقمندان به موضوعات بازار سرمایه و همچنین فرآگیر شدن این بازار در میان آحاد جامعه، آموزش عمومی و تخصصی در حوزه بازارهای مالی بیش از پیش اهمیت یافته است. در این راستا، انتشارات بورس با هدف گسترش فرهنگ سرمایه‌گذاری در دارایی‌های مالی، توسط شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس تاسیس شد. این انتشارات در شهریور ۱۳۹۰ مجوز خود را از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کرد و با برداشتن نخستین گام‌های خود و انتشار کتاب‌های حوزه مالی با تأکید بر مباحثت بازار سرمایه وارد عرصه تولید و نشر دانش و آگاهی شد.

انتشارات بورس «مرجعیت در انتشار کتاب‌های مالی در سطح کشور و منطقه» را چشم‌انداز خود قرار داده است؛ و براساس نشست‌های متعدد

کارشناسی، انتشار کتاب با محوریت‌های حقوق در بازار سرمایه، فناوری اطلاعات در بازار سرمایه، مالی اسلامی و مالی عمومی را در اولویت نخست خود قرار داده است و چندین کتاب را نیز با محوریت‌های حسابداری و حسابرسی در بازار سرمایه، اقتصاد مالی و همچنین موضوعات بین‌رشته‌ای مرتبط با بازار سرمایه را به عنوان اولویت بعدی خود، روانه بازار کرده است. انتشارات بورس افزون بر چاپ و نشر کتاب‌هایی که از سوی سازمان بورس و اوراق بهادران، پژوهشگران، نگارندهان و برگرداندهان معرفی می‌شوند، اقدام به نشر بولتن‌ها، فصلنامه‌های سازمان بورس و نیز محصولات نرم‌افزاری همچون دی‌وی‌دی حاوی متن کتاب، کتاب گویا و فلش کارت نیز کرده است. از جمله دیگر اقدامات این انتشارات، می‌توان به مجموعه «کندو» اشاره کرد؛ مجموعه کندو با رویکرد آموزش، فرهنگ‌سازی و ارتقای سطح سواد و هوش مالی گروه کودک و نوجوان ایجاد شده است.

انتشارات بورس در مدت زمان فعالیت کوتاه خود، موفق به انتشار بیش از ۲۰۰ عنوان شده است. این آثار به زبان فارسی و انگلیسی در حوزه‌های مرجع، تخصصی - دانشگاهی، عمومی و کودک در زمینه دستاوردهای روز بازار سرمایه در ایران و جهان و همچنین آموزش‌های عمومی و تخصصی در حوزه بازار سرمایه مشتمل بر کتب دانشگاهی در حوزه بازار سرمایه، کتب آموزشی با هدف پاسخگویی به نیاز عموم جامعه و انتشار برخی از منابع آزمون‌های بازار سرمایه است.